

RTU studiju kurss "Deviances socioloģija"**0R000 Rēzeknes akadēmija****Vispārējā informācija**

Kods	RA0605
Nosaukums	Deviances socioloģija
Studiju kursa statuss programmā	Obligātais/Ierobežotās izvēles
Atbildīgais mācītspēks	Rita Orska - Lektors
Apjoms daļās un kredītpunktos	1 daļa, 3.0 kredītpunkti
Studiju kursa īstenošanas valodas	LV
Anotācija	Kurss sniedz zināšanas par deviantas uzvedības veidošanās faktoriem, deviāciju funkcijām sabiedrībā, dažādu deviācijas veidu īpatnībām, sociālās ietekmēšanas veidiem, juridisko regulējumu, resocializācijas un readaptācijas programmu veidošanas pamatnosacījumiem
Mērķis un uzdevumi, izteikti kompetencēs un prasmēs	Izpratnes par deviāciju kā sociālu parādību, deviantas uzvedības veidiem, sociālās kontroles stratēģijām veidošana, prasmju resocializācijas programmu izstrādei attīstīšana Spēj formulēt aktuālos cilvēku deviantās uzvedības problēmjautājumus, tos izskaidrot un argumentēti diskutēt par tiem Spēj patstāvīgi izvērtēt un izmantot savā profesionālajā darbā dažādas teorētiskās un praktiskās pieejas deviantas uzvedības problēmjautājumu risināšanā; Spēj izstrādāt un realizēt savas kompetences ietvaros resocializācijas programmas, piesaistīt resursus to realizācijai
Patstāvīgais darbs, tā organizācija un uzdevumi	1. Patstāvīgais darbs. Apkopot materiālus un sagatavot prezentāciju par sociālajām normām, kas laika gaitā ir mainījušās (izmaiņu ierosinātāji, izmaiņu process, gala rezultāts) 2. patstāvīgais darbs. Apkopot materiālus un sagatavot prezentāciju par jauniešu subkulturām (katrs izvēlas vienu subkulturā) 3. patstāvīgais darbs. Izveidot aprakstu ar analīzi par deviantas uzvedības gadījumu sabiedriskā vietā, novērtēt riskus , iespējamās risinājumus. 4. patstāvīgais darbs. : Izstrādāt un prezentēt sociālā darba preventīvo programmu deviances izplatības mazināšanā
Literatūra	1. Jegorovs A. (2009) Uzvedības atkarības. Rīga: RaKa. 2. Vilks A. (2001) Deviantoloģija. Rīga: Tiesunams. Papildu: 1. Bryant C. (Ed.) (2001) Encyclopedia of Criminology and Deviant Behavior. Vol. I-IV. Brunner Routledge, Taylor and Francies Group. 2. Jirgena S. (2006) Jaunieši un adiktīvā uzvedība. Rīga: "Drukātava". 3. Kipāne A. (2015) Seksuālās vardarbības kriminoloģiskās problēmas. Promocijas darbs. RSU https://www.rsu.lv/sites/default/files/dissertations/Aldona_Kipane_promocijas_darbs.pdf 4. Vilks. A. (2015) Aktuālās sociāli pedagogiskās pieejas deviantīvās uzvedības prevencē. https://journals.ru.lv/index.php/SIE/article/download/550/324&ved=2ahUKewjw_7iGzqNAXXJFxAIHAW8A444FBWegQIFRAB&usq=AOvVaw3SAzXpMSTT_EEVr1CWgDsJ 5. Kopsavilkums (2013). Bērnu noziedzības novēršanas un bērnu aizsardzības pret noziedzīgu nodarījumu pamatnostādņu 2013. - 2019. gadam kopsavilkums. Pieejams www.mk.gov.lv/doc/2005/IeMkops_100113.51.docx 6. Labklājības ministrija (2012). Rezultāti no pašvaldību sociālo dienestu aptaujas par problēmām, šķēršļiem un nepieciešamām izmaiņām realizētajā sociālās palīdzības sistēmā (2012). Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības departaments sadarbībā ar Baltijas psiholoģijas un menadžmenta augstskolu 2012. gada februāris - aprīlis . Pieejams http://www.lm.gov.lv/upload/sociala_aizsardziba/sociala_palidziba_pakalpojumi/nod_inf_san_2012_6.pdf 7. Litvins, G. (2012). Sociāli atbildīga valsts un sabiedrība. Jurista vārds, Nr. 43 8. Charles W. Wright, Richard E. Hilbert (2020) On the Sociology of Deviant Behavior. https://www.betterworldbooks.com/product/detail/on-the-sociology-of-deviant-behavior-9781581073508 9. Goode Erich (2016) Deviant behavior. New York, Routledge. DOI https://doi.org/10.4324/9781315643632
Nepieciešamās priekšzināšanas	zināšanas sociālajā un personības psiholoģijā, sociālā darba metodes

Studiju kursa saturs

Saturs	Pilna un nepilna laika klātienes studijas		Nepilna laika neklātienes studijas	
	Kontakt stundas	Patstāv. darbs	Kontakt stundas	Patstāv. darbs
Izpratne par uzvedību dažādu psiholoģijas un socioloģijas zinātņu virzienu skatījumā. Sociālās iemācīšanās teorija.	4	0	2	0
Deviāciju būtība, funkcijas. Deviantoloģijas jēdziens. Sociālās normas. To nozīme cilvēka dzīvē. Sociālo normu veidošanās un pastāvēšanas nosacījumi. Cilvēka uzvedība, sociālās normas pasākās, teikās, leģendās.	4	13	2	17

Deviāciju teorijas. Pašnāvību deviantoloģiskās problēmas.	4	0	2	0
Deviāciju diagnosticēšana un prognozēšana.	4	0	2	0
Uzvedības veidi, kuri var būt atzīti par sociāli novirzītiem. Jauniešu subkultūras.	4	13	2	17
Organizētā noziedzība. Personības ceļš uz noziegumu.	4	13	2	17
Juridiskie risinājumi deviantas uzvedības ierobežošanā. Sociālās ietekmēšanas veidi. Sociālā kontrole.	4	0	2	0
Sociālā darbinieka iespējas deviantas uzvedības jautājumu risināšanā.	4	13	2	17
Kopā:	32	52	16	68

Sasniedzamie studiju rezultāti un to vērtēšana

Sasniedzamie studiju rezultāti	Rezultātu vērtēšanas metodes
Spēj formulēt aktuālos cilvēku deviantās uzvedības problēmjautājumus, tos izskaidrot un argumentēti diskutēt par tiem	Formatīvā vērtēšana. Dalība semināros un patstāvīgā darba izpilde
Spēj patstāvīgi izvērtēt un izmantot savā profesionālajā darbā dažādas teorētiskās un praktiskās pieejas deviantas uzvedības problēmjautājumu risināšanā;	Formatīvā vērtēšana Dalība semināros un patstāvīgā darba izpilde, praktiskās nodarbības.
Spēj izstrādāt un realizēt savas kompetences ietvaros resocializācijas programmas, piesaistīt resursus to realizācijai	Summatīvā vērtēšana par patstāvīgo darbu izpildi un par studiju kursa noslēguma darba izpildi.

Studiju rezultātu vērtēšanas kritēriji

Kritērijs	% no kopējā vērtējuma
Dalība semināros	15
Dalība praktiskajās nodarbībās	15
Patstāvīgo darbu izpilde	40
Eksāmena darbs: Izstrādāt un prezentēt sociālā darba preventīvo programmu deviances izplatības mazināšanā	30
Kopā:	100

Studiju kursa plānojums

Daļa	KP	Stundas			Pārbaudījumi		
		Lekcijas	Prakt d.	Laborat	Ieskaite	Eksām.	Darbs
1.	3.0	20.0	12.0	0.0		*	